35ste jaar. — Nr 146. Donderdag 6 December 1888.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **groote Markt n° 37-39, te Tongeren.**

ABONNEMENT
Drie maal per week **6** franks per jaar.
Twee » » **5** » »
Een » » **4** » »
Een blad afzonderlijk **10** centiemen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen **15** centiemen per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad : **1** fr. den drukregel.

De personen die een abonnement aan den *Postrijder* nemen voor het jaar 1889 zullen het blad gratis ontvangen van den dag hunner inschrijving tot aanstaande nieuwjaar.

TONGEREN, DEN 6 DECEMBER.

De Kamer.

Men meldt dat een lid van den Senaat, de heer Van den Bemden, van Antwerpen, of de heer Van Ockerhout, van Brugge, het amendement Coremans, dat het openbaar ministerie verplicht ten alle tijde de nederlandsche taal te gebruiken, zelfs wanneer de betichte aan zijn advokaat toelaat in 't fransch te pleiten, opnieuw zal voordragen.

Eene petitie wordt te Brussel en in de voorsteden in omloop gebracht, vragende dat de Senaat de wet zou stemmen met hetamendement van den heer Coremans, of ze in haar geheel verwerpen.

Een congres van advokaten zal zaterdag te Brussel gehouden worden. Het wetsontwerp-Coremans zal in algemeene vergadering worden onderzocht. Men denkt dat er zal uitspraak gedaan worden ten voordeele van het *statu quo* ; dus voor de verwerping van het ontwerp.

De *Société de propagande wallonne* is voornemens het bureel der *Fédération des sociétés wallonnes* bijeen te roepen, ten einde eene groote openbare meeting te beleggen tegen de wet-Coremans.

De bespreking over het vlaamsch werd dinsdag hernomen. Met 51 stemmen tegen 46 en 1 onthouding heeft de Kamer een amendement van M. Coremans verworpen, volgens welk de betichte in geen geval zal mogen terugkomen op den keus der taal, waarin hij gevraagd heeft om zijne verdediging te laten voordragen.

De Kamer heeft insgelijks een voorstel verworpen, waarbij de burgerlijke partij verplicht werd dezelfde taal te bezigen als de aangeklaagde. De burgerlijke partij blijft dus vrij voor de keus van de taal, zooals onder de wet van 1873.

Woensdag eindelijk, heeft de kamer de bespreking geëindigd over het wetsontwerp betreffende het gebruik van vlaamsch in strafzaken.

Verschillende voorstellen, strekkende om de rechten der vlamingen voor de justicie te waarborgen, zijn verworpen geweest ; andere werden met wijzingen aangenomen.

De tweede stemming over het wetsontwerp is bepaald op dinsdag en acht dagen. Vandaag zal de Kamer het wetsontwerp bespreken, betreffende de herinrichting der goedemannenraden.

Door koninklijk besluit van den 23 november is het kruis van eerste klas vergund aan M. Van Straelen (H.) bijgevoegd politie commissaris te Hasselt, ter belooning der diensten die hij bewezen heeft gedurende eene loopbaan van meer dan vijf en dertig jaren.

Door koninklijk besluit van denzelfden dag is de medalie van eerste klas vergund aan M. Neven (C. H.) burgemeester te Riempst ter belooning der diensten die hij bewezen heeft gedurende eene loopbaan van meer dan vijf en twintig jaren.

De werkstakingen.

Vertrek der lanciers.

Het 3e lanciers, in garnizoen te Brugge, is met een bijzonderen trein naar Charleroi vertrokken in het vooruitzicht van wanordelijkheden.

Werkstaking te Seraing.

Dinsdag werd in het lokaal der socialisten, te Lize-Seraing, eene meeting gehouden, welke door ongeveer 350 werklieden bijgewoond werd. De algemeene werkstaking werd er met eenparigheid van stemmen besloten.

In den Borinage.

Verleden maandag zijn deputaties van mijnwerkers bij de bestuurders der koolmijnen in den Borinage geweest en hebben eene vermeerdering van loon gevraagd. De bestuurders hebben geantwoord dat het thans onmogelijk was die vermeerdering te verleenen.

De mijnwerkers van Pâturages hebben beslist zich donderdag morgend aan de koolputten aan te bieden, doch den arbeid niet te hernemen, indien zij geene verhooging van loon bekomen.

Het dynamiet.

Te Mariemont zijn dinsdag nacht twee dynamietkardoezen op het kerkhof gelegd geweest. Twee ervan zijn ontploft, gansch de gemeente in opschudding brengende.

Woensdag morgend heeft men te Jolimont, onder de vensters van de glasblazerij, waarvan M. Marteau de bestuurder is, drie dynamietkardoezen gelegd, die niet ontploft zijn.

Zooals men ziet, willen de socialisten en anarchisten overal schrik aanjagen. 't Is te vreezen dat zij zich niet zullen bepalen bij enkele bedreigingen.

L'indicateur breveté des chemins de fer pour le mois de **décembre** 1888 est en vente à Tongres chez M. COLLEE, libraire, Grand'Place, 37 et 39. Prix 25 centimes.

De doctor **Mooren** van Dusseldorf zal te Luik zijn in het *Hôtel de l'Europe* op vrijdag 14 DECEMBER.

Op den markt van Tongeren van heden donderdag waren te koop gesteld : 191 koeien, 23 kalveren, 90 schapen, 344 vette varkens, 741 baggen, 191 loopers.

Sterfgeval.

Gisteren is in onze stad overleden, in den ouderdom van 65 jaren, M. Joseph Delville, schilder. Om de goedheid en de oprechtheid van zijn karakter, was M. Delville door al zijne medeburgers geacht en bemind. Ook is zijn onverwacht afsterven door iedereen diep betreurd geworden.

De plechtige lijkdienst zal morgen vrijdag om 11 uren in O. L. V. Kerk plaats hebben.

Vergadering in het sterfhuis. Kiezerstraat n°48, om 10 1/2 uren.

BINNENLAND.

Men meldt uit Luik, 5 december :

Op den steenweg te Hermée heeft men het lijk eener vrouw vinden liggen, die 70 tot 75 jaar oud scheen te zijn, en bij middel van revolverschoten gedood werd. Het gerecht onderzoekt.

— MOORD TE VERVIERS. — Eene misdaad werd dezer dagen in zonderlinge omstandigheden te Verviers gepleegd. Rond 10 ure 's avonds stond Lod. Corroyer, spinner, in de herberg waar hij in den kost is, toen eensklaps een vreemdeling binnentrad, die drie borrels achtereen dronk. De vreemdeling vroeg aan de herbergierster of zij daar reeds lang woonde, of Corroyer de baas was, enz.

« En gij, vroeg deze, zijt gij Waal of Vlaming ?

« Ik spreek alle talen, was het antwoord.

Corroyer, die eenigen tijd in Indie heeft doorgebracht, begon nu een maleisch dialekt te spreken, dat de andere niet verstond.

« Ziet ge wel, voegde Corroyer er bij, dat gij alle talen niet kent !

De vreemdeling bood Corroyer drank aan, doch daar deze weigerde, betaalde hij zijn verteer en liep haastig de deur uit. Twee of drie minuten later kwam hij echter terug en op hetzelfde oogenblik viel Corroyer met bebloed aangezicht ten gronde, roepende :

« O ! ik ben een oog kwijt. »

De herbergierster, die juist aan 't glazenspoelen was en dus niet gezien had wat er gebeurde keerde zich om, en den vreemdeling ziende wegvluchten, snelde zij hem achterna, met eenen anderen huurder.

Toen men hem niet kon inhalen, keerde men terug tot Corroyer, die getroffen scheen door een dier stalen voorwerpen, *sortie de bal* geheeten, waar men de vier vingeren doorsteekt om te boksen. Men meende eerst dat Corroyer slechts min of meer ernstig aan het oog gekneusd was, doch weldra zag men dat de wenkbrauwboog gebroken was en de dokter verklaarde de wond doodelijk. Inderdaad de ongelukkige stierf vier dagen later, zonder nog een woord te hebben kunnen spreken. De herbergierster verklaart den moordenaar niet te kennen.

— Zonderlinge geruchten waren sedert eenigen tijd in omloop op rekeningen van een notaris uit de omstreken van Brussel. Aan het parket en aan de notariskamer waren ernstige klachten over de handelingen van dien persoon toegekomen.

Eene klacht betrekkelijk een erfdeel aan den minister van Justicie gezonden, door een inwoner van Zoningen, had een onderzoek van het parket voor gevolg.

Het onderzoek ter studie van den notaris in kwestie gedaan, bracht erge onregelmatigheden aan het licht. Er zou reeds een tekort van ruim 300,000 frank ontdekt zijn.

De zegels zijn gelegd in de woning van den notaris, en hij zelf, op bevel van het parket, is in hechtenis genomen. De aangehoudene notaris was tot over eenige dagen nog gemeenteraadsheer en hoort toe aan eene achtbare familie.

Men denkt algemeen dat het te kort zal betaald worden door de familie, die eene aanzienlijke fortuin schijnt te bezitten.

— In de zitting van den gemeenteraad van Brussel eergisteren gehouden, heeft de burgemeester lezing gedaan van het verbod voor alle stoeten en betoogingen die op het grondgebied van Brussel zonden gehouden worden. Dit verbod, zegde de burgemeester, is meer dan gewettigd door de betreurenswaardige voorvallen, die zondag na eene meeting te St. Joost-ten-Noode, op het grondgebied van Brussel plaats hadden.

Hare Majesteit de koningin en verscheidene andere personen werden aldaar openlijk beleedigd. Ik denk dus dat mijn besluit geene tegenkanting in den raad ontmoeten zal. (Van alle kanten : zeer wel ! zeer wel !)

— Te St-Joost-ten-Noode heeft gezel Verrycken, op eene meeting in de open lucht, zondag het woord gevoerd. Hij ook vroeg de onmiddelijke herziening der grondwet en het algemeen stemrecht. Verder zette hij de gekende socialistische denkbeelden uiteen. Verrycken eindigde zijne redevoering met hulde te brengen aan Baudin, wiens nagedachtenis op het zelfde oogenblik te Parys gevierd werd. Hij riep uit dat de ware kampioenen van het volk zouden weten te sterven zooals Baudin, om de volksrechten en de vrijheid te veroveren.

Zooals wij het reeds dinsdag gemeld hebben, eene bende socialisten, voorafgegaan door eene roode vlag, hebben op de Regentenlaan eenen policieagent mishandeld en een weinig later hebben zij de koningin uitgejouwd, die, met twee hofdamen in een rijtuig gezeten, naar het paleis reden. De wandelaars hebben van hunnen kant de koningin luidruchtig toegejuicht.

De stoet poogde zich naar het paleis te begeven om de betooging voort te zetten, doch bij werd den weg afgesneden door de politie. Van daar trokken de betoogingmakers naar het *Volkshuis*, waar de gebruikelijke meeting moest plaats hebben. 's Avonds is alles rustig gebleven.

— Op het congres der socialisten te Châtelet werd de eerste zitting gewijd aan het nazicht der mandaten en het lezen van een verslag over den toestand der partij-Defuisseaux.

Tegen Fauvian, afgevaardigde der Borinage, is een voorstel tot uitsluiting neergelegd, omdat Fauvian zich voor de overeenkomst met de werklieden-partij verklaarde. Het voorstel tot uitsluiting is echter verworpen.

Het congres is geëindigd onder den kreet « Leve de Republiek ! »

De onmiddelijke en algemeene werkstaking is gestemd geworden met 35 stemmen tegen 17.

— Gisteren avond had eene vertooning plaats in den katholieken kring, te Carnières. Rond 8 ure heeft men op den arduinen vensterstoen drie dynamietkardoezen geplaatst, waarvan eene enkele ontploft is. De schade is onbeduidend.

De aandoening was zeer groot, dat laat zich begrijpen, maar niemand is gekwetst.

Gendarmen en een commissaris hebben onmiddellijk een onderzoek ingesteld.

— In den nacht van vrijdag tot zaterdag hebben dieven, te Morlanwelz, zich meester gemaakt van de kas der samenwerkende maatschappij *L'Espérance*, inhoudende ongeveer 700 franken. Werklieden beweren dat zij 's nachts aangerand werden op het oogenblik dat zij zich naar hun werk begaven. Zondag morgend, rond 5 ure, heeft men revolverschoten gehoord in het bosch van Mariemont. Een onderzoek is ingespannen.

— Een stoutmoedige diefstal is zaterdagnamiddag tusschen 3 en 4 ure op de Nationale Bank te Antwerpen gepleegd. De heer Withagen, natiebaas der Houtmatie, wonende Van Sterrebeekstraat, was naar de bank gegaan om eene som van 50000 frank te ontvangen. Men overhandigde hem eene som van 25000 frank in bankbriefjes en 500 fr. in stukken van 5 fr. Withagen stak de briefjes in eene portefeuille, waar nog een briefje van 50 frank in stak dat hem persoonlijk toebehoorde, en legde ze vervolgens nevens hem neder op het winket. Hij begon alsdan de stukken van 5 fr. te tellen, welke hij in eene beurs stak en toen hij met dit werk gedaan had, wilde hij zijne portefeuille opnemen, doch tot zijne groote verwondering, was zij verdwenen. Withagen gaf aanstonds het alarm en de policie werd verwittigd, maar ondanks alle opzoekingen is men er nog niet in gelukt den dief te vinden.

— De toestand van M. De Wael burgemeester van Antwerpen, doet nog altijd zijne vrienden nadenken. Het gebruik van den rechterarm is nog niet teruggekomen. De toestand veranderd wel, is waar met den dag ; maar de genezing vordert eigenlijk niet zoo snel als men denkt.

Men denkt in alle geval dat, al zou er M. De Wael nog van opkomen, hij het ambt van burgemeester niet zal kunnen blijven vervullen ; maar men heeft in den raad niemand, die hem kan vervangen : dit bekennen de liberalen met eenig doorzicht.

— Men meldt uit Kortryk, 2 december :

De uitwijking naar de Argentynsche Republiek neemt eene groote uitbreiding. Vrijdag zijn in de tachtig personen uit Kortryk en het omliggende naar Antwerpen vertrokken.

— Uit Ruddervoorde wordt het volgende gemeld : In den nacht van dinsdag tot woensdag laatst ontwaarden de jachtwachters der Muinken op hunne ronde een verlichte bak ; zij wachtten met voorzichtigheid het oogenblik af dat de bak gedraaid werd om de wilddieven te verrassen. Op een gegeven teeken liepen de jachtbewakers allen te gelijk naar de wilddieven, maar deze keerden zich schielijk om en losten twee geweerschoten in de richting der jachtwachters, gelukkiglijk zonder iemand te treffen ; daarna gingen zij op vlucht. De jachtwachters volgden hen achterna en gelukten er in eenen der misdadigers aan te houden ; deze heeft aanstonds zijne medeplichtigen, ten getalle van twee kenbaar gemaakt.

— Volgens opgave van het bureel Veritas zijn in de maand october 1888 verongelukt 76 zeilschepen, als : van Duitschland 10 : Amerika 12 ; Engeland 22 ; Oostenryk 1 ; Denemarken 4 ; Frankryk 4 ; Griekenland 2 ; Nederland 2 ; Italië 1 ; Noorwegen 12 ; Portugal 1 ; Rusland 3 ; Zweden 2.

Door stranding verongelukten 34, door aanvaring 5, door brand 4, gezonken zijn er 10, verlaten 12 en afgekeurd 10, terwijl er 1 werd vermist.

In dezelfde maand verongelukten 18 stoombooten, als : van Duitschland 1 ; Amerika 2 ; Engeland 11 ; Frankryk 1 ; Griekenland 2 ; Rusland 1.

Door stranding verongelukten 8, door aanvaring 4, door brand 1, gezonken zijn er 2, verlaten 1 en afgekeurd 1, terwijl er 1 werd vermist.

BUITENLAND.

Nederland.

In het groot hertogdom Luxemburg is eene schroomelijke zaak aan het licht gekomen. De policie heeft eenen kerel van Grevels, nabij Grosbous, aangehouden, die een eenvoudig middel gevonden had om zich te ontrukken aan de lasten van vader des huisgezins : zoodra zijne vrouw een kind ter wereld gebracht had, vermoorde hij het wichtje. Dit middel was vijf herhaalde malen zoodanig goed gelukt, dat de moordenaar zich niet wederhield eene zesde maal tot die misdaad over te gaan in tegenwoordigheid van de vroedvrouw zelf. Er greep alsdan een roerend tooneel plaats. De moeder smeekte den schurk haar kind te sparen. Hij wilde van niets hooren en mishandelde zelfs zijne vrouw om haar te doen zwijgen. De zaak is ruchtbaar geworden ; de moordenaar werd vrijdag aangehouden en in de gevangenis ter beschikking van het gerecht gesteld.

— VOLAPUK-NAMAAKSEL. — « El mundolinco » is de naam... van een nieuw sigarenmerkt, zou men meenen ? mis ; met die woorden duidt M. J. Braakman te Hillegom, eene door hem zelf gemaakte nieuwe « wereldtaal » aan, een soort Volapük-namaaksel.

Frankryk.

Prins Peter van Oldenburg is te Parys, om bij Pasteur te studeeren. Hij wil bij Petersburg een Inentings-Instituut, in den geest van dat te Parys, oprichten.

— In eenen brief aan de aandeelhouders in de Panama-maatschappij zegt De Lesseps, dat er uit een oogenblik van aarzeling gevaar voor de onderneming kan ontstaan. De brief bevestigd, dat het overschot der obligatiën zal worden uitgegeven, als de inschrijving voltallig is. Men kan alle ongerustheid omtrent de voltooiing van het werk laten varen. De inschrijving zal niet worden gesloten voordat het maximum van 400,000 obligatiën geplaatst is.

De Lesseps doet een warm beroep op de fransche vaderlandsliefde.

— De communist Felix Pyat heeft in eene redevoering te Nimes aangedrongen op de afschaffing van het presidentschap, van alle gezanten, prefecten, senateurs en van den godsdienst. Alleen de Kamer der afgevaardigden vindt genade in zijne oogen (de heer Pyat is Kamerlid). Hij verklaarde, dat de tegenwoordige republiek eene republiek is van plunderaars, oude wijven, monniken, spioenen en babbelaars !

— Blijkens het verslag, in de laatste vergadering van het fransche hoofdcomiteit van het *Roode Kruis* uitgebracht, beschikt dit thans over 3000 verpleegsters, 500 geneesheeren en 160 kleine veldhospitalen. De te improviseeren gezondheidstrein kan 250 gewonden vervoeren, terwijl er voortdurend naar gestreefd wordt, door verbetering der uitrusting van de wagens, deze in geval van nood meer en meer aan de te stellen eischen te laten beantwoorden.

— Niets ontbreekt thans meer aan den roem van Boulanger. Een Engelschman gaf aan zijn paard, dat aan een wedren zal deelnemen den naam van den generaal.

— De parysche Eiffeltoren had donderdag de hoogte van twee honderd meters bereikt. Dit is 31 meters hooger dan het hoogste gedenkgebouw der wereld, de obelisk van Washington, die 169 meters hoog is.

— Te Boulogne-sur-Mer zijn dezer dagen wolven verschenen ; zij hebben eene kudde schapen, die op den boord van het bosch weidde, aangevallen, en er 19 doodgebeten. De boeren hebben besloten eene klopjacht in te richten, daar die verscheurende dieren groote verwoestingen in hunne kudde zouden kunnen aanrichten.

Politiek overzicht.

KRIJGSMAATREGELEN IN RUSLAND.

Volgens men uit Petersburg bericht, hebben de krijgsbevelhebbers in eenen geheimen raad de maatregelen onderzocht, welke opzichtens Warschou zouden dienen genomen te worden, zoo er een oorlog moest uitbersten. Generaal Gourko zou de opmerking gemaakt hebben, dat reeds van bij den aanvang der vijandelijkheden de Duitschers de grensdistricten zouden doen bezetten en alle gemeenschap tusschen Polen en de andere provinciën zouden afsnijden. Dien ten gevolge was generaal Gourko van gevoelen dat, wat de bevoorradingen betreft, er geene rekenschap moet gehouden worden van de tegenwoordige bevolking die 400,000 inwoners bedraagt, maar men zich enkel met de bezetting moet bezig houden en met niet meer dan 50,000 inwoners. De overige 350,000 zouden uitgedreven worden en een heenkomen moeten zoeken. De raad zou in de denkwijze van generaal Gourko gedeeld hebben.

DE NIHILISTEN AAN 'T WERK.

Eene depeche uit St. Petersburg meldt dat de policie eene vergadering van nihilisten, allen studenten, verrast heeft. Een bloedig gevecht ontstond. Er zijn verscheidene dooden. Drie studenten hebben zich vergiftigd.